Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta. Hallituksen esityksellä annettaisiin täydentävää sääntelyä liittyen kilpailullisista ja oikeudenmukaisista markkinoista digitaalialalla ja direktiivien (EU) 2019/1937 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2022/1925 (digimarkkina-asetus, DMA).

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää perusteltuna Kilpailu- ja kuluttajaviraston nimeämistä keskitetyksi kansalliseksi viranomaiseksi digimarkkina-asetukseen liittyvissä asioissa. Ministeriön näkemyksen mukaan valinta vaikuttaa perustellulta asetuksesta seuraavien viranomaistehtävien tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta.

Liikenne- ja viestintäministeriö korostaa valmistelevana olevan lainsäädännön kytköksiä muuhun digi- ja datalainsäädäntöön. Tältä osin on huomioitava, että lausuttavana olevan lakiehdotuksen lisäksi EU-tasolla on säädetty, tai ollaan parhaillaan säätämässä, useita laajoja ja samojakin toimijoita koskevia säädöksiä. Liikenne- ja viestintäministeriön valmisteluvastuulla ovat näistä muun muassa datanhallinta-asetus, digipalvelusäädös ja datasäädös. Eri hallinnonalojen säädöksiin liittyvät viranomaistoiminnan järjestämisen kysymykset koskevat siten useita eri viranomaisia. Parhaillaan ollaan liikenne- ja viestintäministeriön datasäädöksen täytäntöönpanoa koskevassa työryhmässä arvioimassa myös kilpailu- ja kuluttajaviranomaisten roolia ja mahdollisia viranomaistehtäviä.

Liikenne- ja viestintäministeriö haluaakin korostaa toimivaltaisten viranomaisten sujuvan yhteistyön merkitystä sääntelykokonaisuuden tehokkaan ja johdonmukaisen täytäntöönpanon varmistamisessa. Toimiva viranomaisyhteistyö on erityisen tärkeää, kun säädöksiä ja valvovia viranomaisia on useita. Liikenne- ja viestintäministeriö uskoo, että nyt käsiteltävänä oleva ehdotus osaltaan tukee tätä ajatusta selkeyttämällä vastuita digimarkkina-asetuksen osalta.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä lakiehdotuksen 7 d §:n 2 momenttiin tehtyä lisäystä, jonka mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto ei saisi käyttää kyseisen momentin

nojalla muilta viranomaisilta saamiaan tietoja muuhun kuin momentissa kuvattuun tarkoitukseen.

Komission jäsenmaalta 21 artiklan 5 kohdan mukaan pyytämien tietojen osalta on esityksen 7 d §:n säännöskohtaisissa perusteluissa arvioitu, että asetuksen täytäntöönpanon kannalta relevantteja tietoja voisi olla esimerkiksi liikenne- ja viestintävirasto Traficomilla. Samalla perusteluissa on lisäksi todettu, ettei ehdotetulla uudella lainsäädännöllä kuitenkaan luoda virastolle kuitenkaan uusia tehtäviä.

Lisäksi kuten ministeriö on hallituksen esitystä koskevassa lausunnossaan aiemmin nostanut esiin, voidaan oikeuskäytännön osalta pitää merkityksellisenä Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisua asiassa C-252/21 Meta Platforms vs. Bundeskartellamt, jossa käsitellään kansallisten tietosuoja- ja kilpailuviranomaisten toimivaltaa sekä yhteistyötä koskevia periaatteita ja velvoitteita. Ministeriö katsoo, että hallituksen esitys viimeisimmässä kirjoitusasussaan huomioi ko. ratkaisun riittävästi. (ks. jakso nykytilan arviointi - 3.2.6).

Anna A. Wennäkoski

Erityisasiantuntija

Tietoliiketoimintayksikkö, Tieto-ja turvallisuusosasto